

Minister Zdrowia

DIWP.024.103.2023.KW
Warszawa, 04 sierpnia 2023

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 24 lipca 2023 r. (znak V.7013.59.2023.ETP) w sprawie wprowadzenia limitów recept, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że celem wdrożonego rozwiązania jest skuteczne wyeliminowanie wystawiania recept w ramach tzw. „receptomatów”. Skalę problemu, który powstał wobec nieprawidłowego wykorzystywania transformacji cyfrowej systemu ochrony zdrowia przez część środowiska lekarskiego ujawniła analiza ilości wystawianych e-recept, w trakcie której stwierdzono przypadki wystawiania od 100 do 400 tysięcy recept rocznie przez jednego lekarza. Wprowadzenie limitu w wystawianiu recept zablokowało zatem możliwość wystawiania recept tym podmiotom, które wykorzystują rozwiązania cyfrowe w systemie ochrony zdrowia wyłącznie dla zysku finansowego. Minister Zdrowia, mając na uwadze bezpieczeństwo pacjentów, jak również prawa pacjentów, w szczególności prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej, powziął kroki mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nadużyć. Nie ma prawnych przeciwwskazań, aby zastosować mechanizm zwiększający bezpieczeństwo zdrowotne Polaków.

Odnosząc się do wskazywanych w piśmie Pana Rzecznika sygnałów ze środowiska lekarskiego, że wprowadzone zmiany polegają na ingerencji w prawo wykonywania zawodu przez lekarzy należy wspomnieć, że z problemem lekarzy pracujących dla „receptomatów”, którzy nadużywają prawa i nie przestrzegają Kodeksu Etyki Lekarskiej, od miesięcy boryka się również Naczelna Izba Lekarska.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej apelem nr 5/23/P-IX z dnia 7 lipca 2023 r.¹ zwróciło się do lekarzy i lekarzy dentyków o wystawianie recept z zachowaniem standardów właściwej opieki nad pacjentem i zasad określonych w Kodeksie Etyki Lekarskiej. W apelu przede wszystkim wskazano, że wystawienie recepty pacjentowi korzystającemu

¹ Apel dostępny na stronie internetowej <https://nil.org.pl/dla-lekarzy/8128-apel-do-lekarzy-w-sprawie-wystawiania-recept>

z teleporady powinno odpowiadać wszelkim standardom wymaganym od świadczenia zdrowotnego, a lekarz wystawiający receptę podlega zasadom określonym w Kodeksie Etyki Lekarskiej. Prezydium NRL przypomniało również, że Komisja Etyki Lekarskiej Naczelnej Rady Lekarskiej w stanowisku z dnia 12 lutego 2023 r. w sprawie zjawiska komercyjnego wystawiania recept i zwolnień online krytycznie oceniła oferowane w Internecie usługi odpłatnego wystawiania recept i zwolnień w sytuacjach, kiedy wystarczającym do otrzymania recepty jest wypełnienie krótkiej ankiety niespełniającej kryterium badania podmiotowego i sugerującej pacjentowi objawy, pacjent nie ma jakiegokolwiek kontaktu z lekarzem, finalizacja usługi następuje w niezwykle krótkim czasie, a pacjent nie był wcześniej badany i leczony przez lekarza wystawiającego receptę.

Także w udostępnionym 24 lipca br. apelu „Nie podejmujcie pracy w receptomatach”², NRL wskazało, że „Praca lekarza dla „receptomatów” jest szkodliwa przede wszystkim dla pacjentów. To nieodpowiedzialność napędzana chęcią szybkiego zarobku, która sprowadza na nasze środowisko krytykę i może powodować brak zaufania. Nie ma tolerancji dla takich zachowań, dlatego organy odpowiedzialności zawodowej już działają w tych sprawach”. W tymże apelu podniesiono, że „Teleporada stanowi uznany na świecie sposób sprawowania opieki nad pacjentem i może być traktowana jako jeden ze standardów postępowania medycznego pod warunkiem podejmowania działań lekarskich z należytą starannością. Elementem porady lekarskiej jest, w zależności od stanu zdrowia pacjenta, także wystawienie recepty. Samorząd lekarski dostrzega jednak różnice między możliwością udzielania przez lekarzy świadczeń zdrowotnych w formie teleporady, a współpracą z firmami, które oferują za pośrednictwem sieci internet usługi polegające na wystawieniu recept zgodnych z zamówieniem pacjenta (tzw. receptomatów).”

Wobec powyższego, ponownie należy wskazać na konieczność wyeliminowania działań, które z jednej strony rzutują na bezpieczeństwo pacjentów, a z drugiej wpływają negatywnie na postrzeganie wizerunku lekarzy i pielęgniarek, a tym samym systemu ochrony zdrowia. Wprowadzenie limitu recept to zgodne z prawem działanie (oparte także na wskazanych w poprzednim piśmie podstawach prawnych), które pozwala zakończyć handel receptami.

Jednocześnie wskazuję, że prowadzony jest monitoring w zakresie wprowadzonych limitów i w razie potrzeby zmiany poziomu limitów, niezwłocznie zostanie wprowadzona stosowna aktualizacja.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

² Apel dostępny na stronie internetowej <https://nil.org.pl/aktualnosci/8139-nrl-do-lekarzy-nie-podejmujcie-pracy-w-receptomatach-potrzeba-zmian-w-ustawie-refundacyjnej>